

Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii za 2024 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stara Biała na 2024 rok został przyjęty Uchwałą Nr 451/XLIX/23 Rady Gminy Stara Biała z dnia 28 grudnia 2023 r. Głównym celem Programu było oddziaływanie profilaktyczne, zmierzające do zapobiegania powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz ograniczenie dostępności i używania narkotyków na terenie gminy oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki i problemów alkoholowych. Adresatami programu byli w szczególności konsumenci alkoholu oraz substancji odurzających, osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu, rodziny osób z problemem alkoholowym bądź narkomanii oraz dzieci i młodzież szkolna.

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizował Pełnomocnik wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej oraz Psychologiem, Terapeutą ds. uzależnień, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Stara Biała, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Stara Biała, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Posterunkiem Policji w Starej Białej oraz placówkami oświatowymi z terenu gminy.

Na realizację programu w 2024 roku zaplanowano wydatkować kwotę **300 000,00 zł**, z czego **290 000,00 zł** na przeciwdziałanie alkoholizmowi i **10 000,00 zł** na przeciwdziałanie narkomanii. Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły **273 374,26 zł**. Dodatkowo budżet zasiliła opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych nieprzekraczających 300 ml, która wyniosła **65 917,39 zł**. Faktycznie została wydatkowana kwota **271 909,08 zł**:

- **Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 264 159,08 zł;**
- **Przeciwdziałanie narkomanii – 7 750,00 zł.**

W ramach wydatkowanych środków w 2024 roku zrealizowano następujące zadania:

Zadanie I

1. Kampanie profilaktyczne:

- **„PRZECIW PIJANYM KIEROWCOM”**, która kompleksowo obejmowała problem nietrzeźwości na drogach. Pozwalała dotrzeć z ważnym przekazem nie tylko do kierujących pojazdami, lecz także do pasażerów, świadków jazdy po alkoholu, uczniów szkół nauki jazdy oraz punktów sprzedaży alkoholu. Uzupełnieniem tej kampanii był zakup Mini miasteczka drogowego dla Komendy Miejskiej Policji w Płocku, które funkcjonariusze będą mogli wykorzystywać podczas działań profilaktycznych, związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym oraz przeciwdziałaniem patologiom społecznym takim jak alkoholizm i narkomania;
- **„POSTAW NA RODZINĘ!”**, w której promowane są wartości i postawy prorodzinne, ponieważ nie od dziś wiadomo, że prawdziwa, silna więź z rodzicami jest najskuteczniejszym środkiem chroniącym dziecko przed ryzykownymi zachowaniami. Prawidłowe relacje rodzinne w znacznym stopniu zmniejszają ryzyko sięgania przez młodych ludzi po narkotyki, dopalacze, papierosy i alkohol. Uzupełnieniem tej kampanii był wynajem placów zabaw dla dzieci podczas różnorodnych festynów i pikników organizowanych na terenie gminy, mający wpływ na umacnianie więzi rodzinnych i sprzyjające aktywności dzieci na świeżym powietrzu;
- **„REAGUJ NA PRZEMOC”**, która skłaniała do refleksji dotyczącej przemocy nie tylko fizycznej, ale i psychicznej, aby osoby pokrzywdzone nie bały się prosić o pomoc, jak również, żeby nie być obojętnym na widok przemocy;
- **„PEŁNI MOCY W RODZINIE BEZ PRZEMOCY”**, która jest dopełnieniem kampanii „Postaw na Rodzinę” oraz „Reaguj na Przemoc” z podkreśleniem, że przemoc w rodzinie jest wieloczynnikowa. To nie tylko przemoc fizyczna, siniaki pod oczami, ale także przemoc psychiczna: wymuszanie posłuszeństwa, wyśmiewanie, wyzwiska, obelgi, upokarzanie, poniżanie, grożenie itd. Umożliwia ofiarom przemocy, które niejednokrotnie podlegają różnym mechanizmom manipulacji, obiektywną ocenę, czy zachowania sprawcy stanowią już oznakę przemocy domowej. Uzupełnieniem tej kampanii był zakup kart pracy dla uczniów wraz ze scenariuszami zajęć dla nauczycieli oraz ulotkami dla rodziców pn. **„Bliżej siebie i innych, z dala od używek”**, których zadaniem jest wspieranie rozwoju optymalnego poziomu samoakceptacji u dzieci i młodzieży oraz ich dobrych relacji z bliskimi, aby czynniki te mogły ochraniać dzieci i młodzież przed podejmowaniem ryzykownych zachowań, w tym spożywaniu alkoholu oraz narkotyków.

Powyższe kampanie są kontynuacją z lat ubiegłych, ponadto są na bieżąco uzupełniane o nowe materiały profilaktyczno-edukacyjne. Przez cały czas trwania akcji dzieci, młodzież i ich rodzice miały dostęp do ulotek edukacyjno-informacyjnych wyłożonych w urzędzie, na korytarzach szkół, na tablicach ogłoszeń, w Punktach Konsultacyjnych oraz w gabinecie Psychologa w Ośrodku Zdrowia w Białej. **Koszty, które zostały poniesione na ten cel wyniosły 13 925,50 zł.** Dodatkowo zostały zakupione stojaki na ulotki oraz niezbędne materiały biurowe do prowadzenia punktu konsultacyjnego i gabinetu psychologicznego na kwotę **593,10 zł.**

2. Opłacanie kosztów postępowania sądowego i finansowanie badań wykonywanych przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależniania:
 - Do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Płocku zostało wysłanych **11 wniosków w sprawie zastosowania leczenia odwykowego.** GKRPA skierowała **2 osoby na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.** **Koszty sądowe oraz koszty opinii wystawionych przez biegłych wyniosły łącznie 9 593,26 zł.**
3. Współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez **Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem**, poprzez propagowanie działań na rzecz zapobiegania alkoholizmowi w czasie trwania finału akcji pomocy dzieciom z rodzin patologicznych. **Wydatkowano kwotę 3 000,00 zł.**
4. Świadczenie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego oraz prawnego dla mieszkańców, finansowanie i zatrudnienie specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin:
 - Na prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych (alkohol, narkotyki i inne środki psychoaktywne) w Urzędzie Gminy **wydatkowano kwotę 30 300,00 zł.** W 2024 roku w punkcie udzielono **169 porad dla 60 osób;**
 - Z usług specjalisty Gabinetu Psychologicznego w Ośrodku Zdrowia w Białej korzystały zarówno osoby uzależnione od alkoholu oraz od innych używek, jak również członkowie ich rodzin narażeni na przemoc w rodzinie. **Na działalność gabinetu wydatkowano kwotę 34 320,00 zł.** W 2024 roku udzielono **293 porad dla 35 osób.**

Zadanie II

1. W ramach działań profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych z terenu gminy zostały zrealizowane następujące programy profilaktyczne:
 - „**Bezpieczne Wakacje**” dla klas 4-8, tematyka związana z uzależnieniami behawioralnymi, ale również eksperymentami z używkami, które mogą wpłynąć na dobrostan psychiczny, zdrowie, sytuację towarzyską, rodzinną i prawną, oraz jak

wypocząć i rozsądnie zarządzać czasem, jak radzić sobie z trudnymi emocjami (stres, nowe sytuacje, presja społeczna, tęsknota – regulacja emocji), oraz jak dbać o własne bezpieczeństwo i kształtować asertywną postawę w stosunku do rówieśników czy nieznajomych. Uzupełnieniem i podsumowaniem programu było przekazanie uczniom informacji w formie ulotek o bezpiecznym wypoczynku nad wodą i w górach;

- **„Zdrowy styl życia – bez uzależnień”** dla klas 4-8, głównym celem była profilaktyka zaburzeń odżywiania, promowanie zdrowego stylu życia, jak również profilaktyka życia wolnego od uzależnień. Zaburzenia odżywiania to poważny problem wśród młodzieży. Szacuje się, że anoreksja wskazuje się największym wskaźnikiem śmiertelności ze wszystkich chorób natury psychicznej. Ponadto zwrócono szczególną uwagę na narastający w ostatnich latach uzależnienia młodych osób i trend na spożywanie napojów energetycznych, które nie są przeznaczone dla dzieci;
- **„Jedno życie”** dla klas 7-8, głównym celem było zwiększenie świadomości młodzieży na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyków, alkoholu, leków, itp.) oraz uzależnień behawioralnych (Internetu, mediów społecznościowych, gier komputerowych, hazardu, zakupoholizmu itp.), ale również zmniejszenie wpływu znaczących czynników ryzyka, które prowadzą do szeroko pojętych używek oraz osłabienie czynników ryzyka poprzez wzmacnianie czynników chroniących, tj. pokazywanie, jak wzmacniać zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez: rozwijanie swoich pasji, uprawianie sportu, zdrowe odżywianie, skupienie się na swoich marzeniach, uczeniu się swoich emocji, szacunku do drogiego człowieka, uświadamianiu, że każdy człowiek jest wartościowy bez względu na pochodzenie, status społeczny, czy rodzinę;
- **„Dobre słowo może wszystko”** dla klas 4-6 oraz **„Zło dobrem zwyciężaj”** dla klas 7-8. Poruszane zagadnienia dotyczyły kształtowania poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych, zapobiegania przemocy i agresji wśród rówieśników (w tym cyberprzemocy), radzenia sobie z uzależnieniami od smartfonów, Internetu, a także walki z wulgaryzmami oraz rozwiązywania konfliktów i panowania nad swoimi emocjami;
- Spektakl teatralny **„Dlaczego nie warto”**, który miał na celu podniesienia poziomu wiedzy na temat uzależnień, uświadomienia zagrożeń wynikających z korzystania z gier komputerowych i Internetu oraz promocji alternatywnych aktywności sprzyjających integracji z rodziną i rówieśnikami.

Dobór programów był dokonywany we współpracy z dyrektorami szkół. **We wszystkich programach uczestniczyło ponad 950 osób, łącznie wydatkowano kwotę w wysokości 23 000,00 zł.**

2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym:

- W okresie wakacyjnym zorganizowane zostały półkolonie dla dzieci z placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Stara Biała. W trakcie półkolonii dzieci aktywnie spędzały czas na grach terenowych w lasach Brwileńskich, parku linowym, kręglach, w Europejskim Centrum Artystycznym w Sannikach czy w Osadzie Młynarza. Uczestnicy byli także na seansie w kinie oraz na warsztatach profilaktycznych związanych z tematyką przemocy rówieśniczej w świecie realnym i cyberprzestrzeni, kształtowania umiejętności właściwego reagowania na przemoc oraz modelowania wyższej samooceny. Zajęcia były nadzorowane przez opiekunów, instruktorów oraz ratowników. Organizacja półkolonii pozwoliła uczestnikom na aktywne spędzanie wolnego czasu oraz budowanie pozytywnych relacji wśród rówieśników. **Koszty poniesione na ten cel wyniosły 19 831,50 zł;**
- W dniach 3 – 16 lipca 2024 r. zostały zorganizowane kolonie dla 30 dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym z terenu Gminy Stara Biała. Wyjazd został zorganizowany do nadmorskiej miejscowości Dźwirzyno. Program obejmował szeroki wachlarz zajęć rekreacyjnych, edukacyjnych oraz profilaktycznych, dostosowanych do potrzeb i zainteresowań uczestników. Program profilaktyczny był integralną częścią wypoczynku. Realizowany w formie zajęć i warsztatów, obejmował szereg działań mających na celu promocję zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień, wzmacnianie kompetencji społecznych oraz kształtowanie postaw szacunku i tolerancji oraz odpowiedzialności i etyki. **Koszty jakie zostały poniesione na organizację letniego wypoczynku dla dzieci wyniosły 75 000,00 zł.**

Zadanie III

1. Wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej:

- Wynagrodzenie Pełnomocnika wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 r. **wyniosło 44 645,72 zł.** Na wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej **wydatkowano kwotę 17 700,00 zł.** W ramach swojej działalności Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej odbyła **10 posiedzeń**, na których m.in. opiniowała wnioski o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Stara Biała, których właściciele wystąpili

o wydanie zezwoleń na sprzedaż w prowadzonych placówkach. Wystawiono **6 pozytywnych opinii** w formie postanowienia GKRPA. Ponadto Komisja przyjęła **17 nowych wniosków o podjęcie leczenia odwykowego** w stosunku do osób nadużywających alkoholu, zgłoszonych przez: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Stara Biała, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stara Biała, Prokuraturę Rejonową, Posterunek Policji w Starej Białej, Dom Pomocy Społecznej w Brwilnie oraz członków rodzin osób uzależnionych.

WÓJT
Sławomir Wawrzyński

Sporządziła:

Pełnomocnik wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Aneta Jarzyńska